

34. Un conte modern

No deixem petjades a la sorra si no caminem!

Temes	Discriminació, Educació i lleure, Violència
Nivell de dificultat	Nivell 2
Edat recomanada	8-13 anys
Temps estimat	60 minuts
Grup	5-15 infants
Tipus d'activitat	Explicació d'un conte i debat
Resum	Els infants expliquen col·lectivament i per torns una història a partir d'una sèrie d'imatges.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Introduir el tema del treball infantil i l'esclavitud moderna. • Promoure l'escolta activa. • Per a infants més grans: Presentar el Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH).
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Prepararem un pal de fusta llis. • Fem còpies de les imatges per cada dos infants. • Fem una còpia de la versió adaptada per a infants de la Convenció sobre els drets de l'infant (CDI) per a cada infant.
Material	<ul style="list-style-type: none"> • Pal de fusta • Còpies de la seqüència d'imatges de l'apartat de material fotocopiabla • Còpies de la versió adaptada per a infants de la CDI

Instruccions

1. Els infants seuen en un cercle per escoltar una història explicada d'una manera especial. Intentem crear una atmosfera misteriosa. Els mostrem el pal de fusta i expliquem que és un «pal màgic»: només la persona que el té a la mà pot parlar i, quan hagi acabat, ha de passar el pal a una altra persona.
2. Col·loquem les imatges de manera que els infants les puguin veure totes i expliquem que crearem tots plegats una història sobre una nena anomenada Siwa basant-nos en aquestes imatges. Es distribueix una imatge per infant o per cada dos infants. Aquesta imatge representa la part de la història que cada infant o parella d'infants haurà d'explicar quan arribi el seu torn. Cal donar-los temps perquè pensin què representa la imatge i, en el cas de les parelles, perquè ho parlin plegats.
3. Comencem nosaltres la història mentre sostenim el pal per donar exemple de com explicar la història. Passem llavors el torn a un primer infant. L'infant que vulgui continuar ha d'aixecar la seva imatge; si n'hi ha diversos, l'infant que explica la història en aquell moment decideix a qui passar el torn de paraula.
4. Un cop finalitzat el relat, demanem als infants si els agradaria escoltar la història real que s'amaga darrere d'aquestes imatges. Llegim llavors la història de la Siwa.

Reflexió i avaluació

1. Reflexionem amb els infants a partir de preguntes com ara:
 - a. En què heu basat la vostra història? Les imatges us han recordat alguna cosa que hagueu viscut o sentit?
 - b. S'assemblava la vostra història basada en les imatges a la història real?
 - c. Què en penseu de la història de la Siwa? Com us heu sentit?
 - d. Teniu cap pregunta sobre la història de la Siwa?

2. Parlem sobre el treball infantil i les formes modernes d'esclavitud a partir de preguntes com ara:
 - a. Què és un esclau?
 - b. De quina manera s'assembla la situació de la Siwa a l'esclavitud?
 - c. Creus que la història de la Siwa podria passar al nostre país? Coneixeu cap situació com aquesta?
 - d. Creieu que avui en dia encara hi ha esclaus al món?
3. Donem als infants còpies de la versió adaptada per a infants de la CDI, DUDH o CEDH. Relacionem la història de la Siwa amb els drets humans:
 - a. Què els passa als infants que són forçats a treballar?
 - b. Com afecta això els seus drets humans? Podeu anomenar els drets de la Siwa reflectits a la CDI que es van incomplir?
 - c. Com protegeix la CDI els drets dels infants?
 - d. Els altres documents sobre drets humans també protegeixen els infants?

Suggeriments de continuïtat

- Una activitat que tracta d'un tema que pot espantar una mica els infants és millor que no es faci de manera aïllada, sinó que vagi acompanyada d'una altra que aportï una visió més optimista i positiva, encara que sigui curta, com ara «28. Posem els drets al mapa» o «7. De mirar a ajudar».
- Amb infants més grans, podem utilitzar el còmic del Consell d'Europa sobre un tema similar. Cal fer-hi una ullada prèviament per revisar-ne la pertinència per al grup: <<http://www.hurights.eu/notfor-sale/fabia/en/01.html>>

Propostes d'acció

- Els infants poden esbrinar quines són les lleis del país que protegeixen els infants contra el treball. Quan poden treballar els infants legalment? Estan protegits contra alguns tipus de feines en concret?
- Els infants poden crear una enquesta per tal de saber més sobre quant treballen i quins tipus de tasques fan els infants a casa. Es pot considerar treball infantil el fet de treballar per a i amb la família (p. ex. Cuidar els germans i germanes més petits, fer les feines de casa, ajudar els pares a la seva feina, etc.)? Contribueixen de la mateixa manera els nois i les noies a ajudar les seves famílies?
- Planegem una campanya amb els infants per tal de combatre el treball infantil i el tràfic de persones, un tema amb el qual pot ser que els infants no estiguin familiaritzats, però que els pot interessar.

Consells per a la facilitació

- Es pot donar el cas que els infants necessitin ajuda per tal d'explicar la història a partir de les imatges. Podem guiar la història perquè s'apropi a la història real si participem com un més del grup en el moment d'explicar-la. Cal tenir en compte que també poden tenir dificultat a l'hora d'endreçar les imatges en la mateixa seqüència que la història real.
- És possible que calgui aclarir el concepte de «tràfic de persones».
- Cal estar preparat per tal de respondre preguntes dels infants sobre la història de la Siwa, que poden resultar sorprenents o tristes per a molts infants. També hem de poder respondre sobre com aconseguir ajuda si ells i elles o altres infants es trobessin en una situació similar.
- La història de la Siwa està basada en un cas real que es va dur al Tribunal Europeu dels Drets Humans (Siliadin v. França, núm. 73316/01). La història al PETIT COMPASS no menciona intencionadament el lloc d'origen de la Siwa (en realitat era de Togo) ni el país on va ser enviada (en la realitat, França); així es pretén evitar que interpretin que la majoria dels infants amb qui es trafica provenen principalment d'Àfrica o un país no Europeu, o que França és l'únic país on succeeixen aquests casos. Si ho

desitgem, podem canviar la història per tal de reflectir la situació al nostre país. De totes maneres, cal recordar que el tràfic de persones no succeeix només fora d'Europa, sinó que també es donen molts casos entre països europeus.

- Ens informem sobre altres formes de protecció contra el treball infantil, a banda de la CDI. Vegeu al Capítol V les reflexions sobre treball infantil, al tema 6. «Família i atenció alternativa», i tràfic d'infants, al tema 13. «Violència».
- Ajudem els infants a diferenciar entre les tasques que fan per ajudar les seves famílies i el treball infantil inadequat. Relacionem això amb el dret dels infants al descans, el lleure, l'educació i d'altres.
- Arreu del món, les noies tenen menys temps de descans i lleure, i s'espera d'elles que facin més tasques no remunerades. Podem analitzar la diferència que hi ha entre el que s'espera dels nois i de les noies i relacionar-ho amb la igualtat de gènere.

Adaptacions

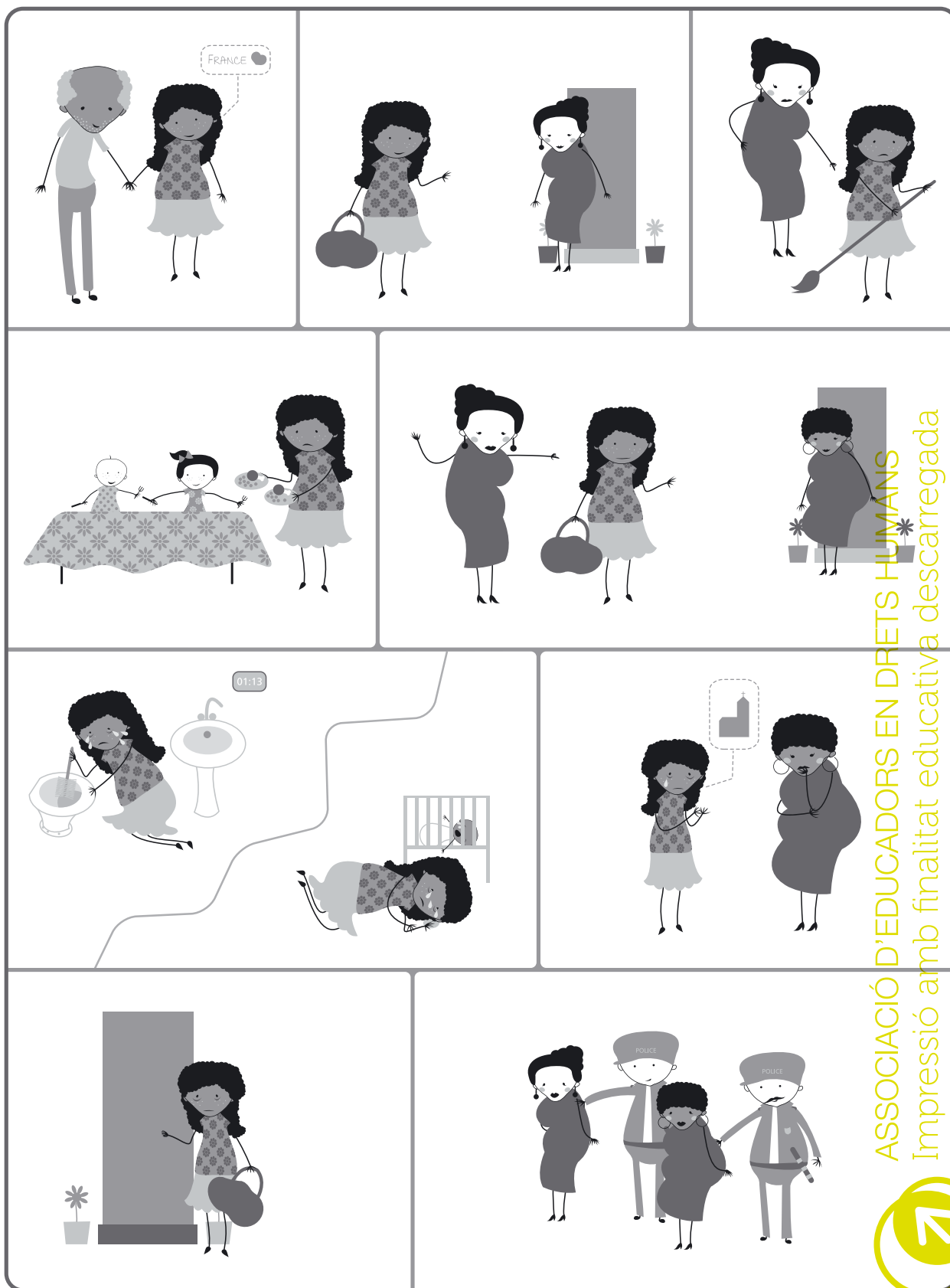
- Amb els infants més grans: podem vincular la història al Tribunal Europeu dels Drets Humans a partir de preguntes com ara:
 - La Siwa i el seu advocat van portar el cas al Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH). Heu sentit mai a parlar d'aquest tribunal? El cas de la Siwa a qui o què intentava canviar?
 - Què va decidir el TEDH en el cas de la Siwa? Què va passar amb el resultat?
 - El nostre país ha signat el Conveni europeu de drets humans?
 - Podeu, com a infants, presentar una demanda a aquest tribunal? Què pot fer el TEDH per vosaltres?
- Amb els infants més grans: podem comparar la DUDH i la CDI amb el Conveni europeu de drets humans. Si preferiu una versió adaptada per a infants del Conveni, vegeu els «Apèndixs».
- Per als infants més petits: és recomanable que numerem les imatges i les mostrem en ordre perquè vegin la seqüència de les accions descrites quan les expliquin.

Per a més informació

- Sobre el Tribunal Europeu dels Drets Humans: <http://www.echr.coe.int>
- Vídeo sobre la TEDH/CEDH: <http://www.coe.int/t/e/multimedia/defaulten.asp>
- Sobre la campanya del Consell d'Europa per combatre el tràfic de persones: http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/trafficking/default_en.asp
- Fulletó de «ACTION AGAINST TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS» (Acció contra el tràfic de persones) del Consell d'Europa, Direcció de Comunicació – Servei de Relacions Públiques, en cooperació amb la Direcció General de Drets Humans – Divisió d'Igualtat, 2006 (també disponible a: <http://www.coe.int/t/dg2/campaign/Source/English%20brochure.pdf>)
- Convenció del Consell d'Europa contra el tràfic de persones: http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/trafficking/Docs/Convntn/default_en.asp

MATERIAL FOTOCOPIABLE

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
Impressió amb finalitat educativa descarregada
des del web aheadedu.org/PetitCompass

LA HISTÒRIA DE LA SIWA

La història de la Siwa

Hi havia una vegada, no fa tant de temps, una noia que es deia Siwa. Vivia en un país molt pobre amb el seu oncle perquè els seus pares havien mort quan ella era una nena.

Quan es va fer gran, la Siwa es va adonar que el món no s'acabava al seu país i que hi havia altres llocs interessants per visitar. Però, com la majoria de la gent del seu país, la Siwa era pobre i no tenia diners per viatjar.

Un dia al seu oncle se li va ocórrer un gran pla! Va suggerir enviar a la Siwa a un país més ric per tal que visqués amb la Sra. X, una coneguda seva. La Siwa estava molt nerviosa i contenta alhora amb la idea de poder viatjar. L'oncle va acordar amb la Sra. X que ella li compraria un bitllet d'avió per arribar al seu país i que viuria a casa seva i ajudaria la seva família amb les feines de casa fins que hagués guanyat els diners que costava el bitllet d'avió.

Així doncs, la Siwa va pujar a l'avió i va volar cap a aquell país ric. Tenia moltes ganes de viure noves experiències. Un cop allà, la Sra. X li va prometre que l'enviaria a l'escola i que s'encarregaria de legalitzar-li els papers per tal que pogués viatjar lliurement i descobrir aquell nou país.

Tanmateix, des de l'arribada de la Siwa a casa de la Sra. X, les coses van començar a anar malament. La Sra. X no era tan amable com la Siwa havia imaginat. Volia que la Siwa tingués cura dels seus fills i filles petits i fes les feines de casa tota sola. Quan la Siwa va demanar d'anar a l'escola, la Sra. X va respondre que allò podia esperar.

Després d'un temps, la Sra. X li va dir que havia d'anar a viure durant un temps a casa de la Sra. Y. La Siwa va tenir l'esperança que ara podria finalment començar a anar a l'escola i gaudir de la seva estada al nou país. Malauradament, la Sra. Y era encara pitjor que la Sra. X i la vida de la Siwa era cada dia més dura. Ara havia de començar a treballar molt d'hora al matí i no podia anar a dormir fins molt tard. I, a sobre, no podia dormir gaire bé perquè dormia al terra de l'habitació del nadó de la Sra. Y; havia de tenir-ne cura i es despertava plorant diverses vegades durant la nit. A més d'haver de netejar, cuinar i tenir cura del nadó, no li era permès ni tan sols sortir de casa per passejar per la ciutat. La vida era horrible i es penedia d'haver sortit del seu país.

Un matí, la Siwa va aconseguir permís per anar a pregar al lloc de culte de la seva religió. En lloc d'anar-hi, va fer el cor fort i va picar la porta de la casa d'un veí per demanar ajuda a la parella de joves que vivia allà i els va explicar la seva història. La parella es va quedar tota sorpresa: no podien imaginar-se que algú tractés algú altre com un esclau en els temps moderns. La història de la Siwa sonava com un antic conte de bruixes i fades; la diferència, però, era que no hi havia cap fada que la pogués ajudar, així que ella sola havia de trobar la manera de sortir-se'n.

La parella va fer passar la Siwa, va denunciar el cas a la policia, que, un cop feta la investigació, va acusar la Sra. X i la Sra. Y. Tot i així, la Siwa no estava contenta només amb el càstig d'ambdues senyores; volia assegurar-se que no hi hagués altres infants que passessin per situacions semblants a les que ella havia passat. Així doncs, amb l'ajuda del seu advocat, va presentar el seu cas al Tribunal Europeu dels Drets Humans i va demanar que el país on vivia la Sra. X canviés les lleis per tal de protegir els infants d'aquest tipus d'esclavitud. El Tribunal va donar la raó a la Siwa i el país va haver de vetllar per evitar situacions similars de treball forçat en el futur. Finalment, la Siwa va ser feliç. No només havia aconseguit escapar de la presó que era la casa de la Sra. X, sinó que havia aconseguit també que altres infants en aquell país no haguessin de patir el que ella havia patit.

Font: Adaptació a partir del cas del Tribunal Europeu dels Drets Humans: Siliadin v. França, núm. 73316/01.

